

BROJ

I N M E M O R I A M

21

DIPLOMATIJA   BEZBEDNOST   KULTURA
RELIGIJA   NETWORKING   SPORT
DANI BEOGRADSKJE DEBATE

FAKULTET ZA DIPLOMATIJU I
BEZBEDNOST U PARTNERSTVU
SA CEMOKS

SEĆANJE
—

prof. dr
Smilja Avramov

BIOGRAFIJA

Rođena je 15. februara 1918. godine u Pakracu, u Zapadnoj Slavoniji (tada Austrougarska). Završila je gimnaziju u Sušaku 1936. godine i upisala fakultet u Beču, ali je to školovanje prekinuo Drugi svetski rat.

Diplomirala je na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1947, a doktorirala na Pravnom fakultetu u Beogradu 1950. godine.

Na Pravnom fakultetu u Beogradu je izabrana za asistenta 1949. godine, za vanrednog profesora 1960. godine, a za redovnog profesora međunarodnog javnog prava 1965. godine. Od 1973. godine do odlaska u penziju, 1985. godine, bila je šef Katedre za međunarodno pravo i međunarodne odnose na Pravnom fakultetu u Beogradu. Pored započetih studija u Beču, stručno se usavršavala i u Londonu i u SAD, na univerzitetima Harvard i Kolumbija. Predavala je po pozivu na brojnim univerzitetima u Evropi, Aziji i Americi.

Bila je dugogodišnji predsednik Jugoslovenskog udruženja za međunarodno pravo, a od 1980. do 1982. godine i svetskog Udruženja za međunarodno pravo (International Law Association - ILA). Bila je i predsednik Svetske konfederacije za mir i razoružanje (International Confederation for Disarmament and Peace) sa sedištem u Londonu, član izvršnog odbora Međunarodnog udruženja pravnika za borbu protiv nuklearnog naoružanja (International Association of Lawyers Against Nuclear Arms - IALANA), član Odbora za istraživanje ratnih zločina počinjenih od strane SAD u Vijetnamu, kao i član Komiteta za pitanje nastajanja običajnog (opšteg) međunarodnog prava (Committee on Formation of Customary / General / International Law), koji je pripremio izveštaj koji je podnet konferenciji Udruženja za međunarodno pravo održanoj u Londonu 2000. godine.

Tokom 1991. i 1992. godine je kao stručni konsultant Predsednika Republike Srbije Slobodana Miloševića učestvovala na međunarodnim konferencijama vezanim za raspad SFRJ. Jedan je od osnivača Odbora za zaštitu Srba od Haškog tribunala, formiranog 1996. godine. Pred Haškim tribunalom je 2004. godine svedočila kao svedok odbrane u postupku protiv predsednika Slobodana Miloševića. Pomagala je timovima odbrane haških optuženika. Bila je jedan od inicijatora i potpisnika pisma srpskih intelektualaca, pre svega pravnih stručnjaka, predsedniku Evropskog suda za ljudska prava Žan-Pol Kosti (Jean-Paul Costa) u kome su mu skrenuli pažnju na oživljavanje nacizma i istorijskog revizionizma u Letoniji, uz apel da se sud suprotstavi toj sramnoj pojavi.

Od 1996. do 2009. godine bila je član Senata Republike Srpske. Za svoj naučni, ali i društveni angažman dobila je brojna priznanja i na-

grade u zemlji i inostranstvu. Među njima se ističu Orden Svetog Save, koji je dobila od Srpske Pravoslavne crkve 2014. godine i Sretenjskim ordenom prvog stepena za naročite zasluge za Republiku Srbiju i njene građane u oblasti naučne i prosvetne delatnosti, koji joj je dodelio Predsednik Republike Srbije 2015. godine

Preminula je 02.10.2018. godine u Beogradu.

Dekan Fakulteta za diplomatiju i bezbednost, prof. dr Nenad Đorđević o Smilji Avramov

- **Poštovani profesore, kojim rečima biste približili mlađim generacijam delo i karakter profesorke Smilje Avramov?**

Smilja je nesvakidašnja žena po svim parametrima za jedno živo biće. Govorim o njoj na ovaj način, u ubeđenju da za takve veličine smrt nije prepreka. One nastavljaju da žive kroz svoja dela, kroz duhovni i intelektualni legat koji ostavljaju svom okruženju i ljudima koji su imali prilike da blisko sarađuju sa njom.

Ona se ostvarila u svim poljima sopstvenog života: kao žena, kao majka i kao profesionalac. U svim segmentima bila je više nego brilijantna. Bila je čovek, ali čovek sa velikim "Č". A to sam saznao onog momenta kada sam prvi put video na koji način je negovala odnos sa svojim suprugom, Dušanom. Njen unuk nosi isto ime... zar je potrebno izgovoriti još nešto?

- **Čuli smo glasine o njenom izbacivanju iz partije... Možete li nam reći nešto više o tome?**

Imala je sopstvene stavove i svoje mišljenje i to mišljenje je uvek iznosila maksimalno korektno. Ona nije imala ogradu u iznošenju i odbrani sopstvenog vrednosnog sistema. Na nju niko nije mogao da utiče. To možemo videti u njenim delima koje je sprovođila u praksi, kao i u knjigama koje je napisala. Bila je prava heroína svog doba! Prezirala je nepravdu i nikada se nije odricala svojih prijatelja. Bila je i ostaće simbol moralnog patriotizma i moralne čistote.

- **Napomenuli ste da je bila ostvarena kao profesionalac. Da li smo mi svesni u kojoj meri je ona doprinela našoj naučnoj zajednici i srpskom društvu u celini?**

Vršila je funkciju predsednika Svetuskog udruženja za međunarodno pravo. Kada je u Hagu bila svedok optužnice protiv Miloševića, možemo videti da se Karla del Ponte neprijatno iznenadila kada je shvatila pravac u kojem je Smilja izlagala, a taj pravac je, bez izuzetka, i u ovom slučaju išao na stranu odbrane interesa naše otadžbine i Slobodana Miloševića. Smatram da je suviše govoriti o značaju i veličini opusa njenih naučnih radova, knjiga i publikacija uopšte. Činjenica da je ona napisala u svojoj devetoj dekadi života 11 knjiga, više je nego dovoljni pokazatelj od ka-

kvog smo intelektualca imali čast i privilegiju da učimo.

Ja sam kod nje branio svoju doktorsku disertaciju na temu međunarodnog terorizma, a pošto sam imao problem sa literaturom, koja je u našoj državi na tu temu bila izuzetno retka, ona je prilikom povratka sa službenog puta iz Sjedinjenih Američkih Država, donela 20 kilograma knjiga koje su bile najreferentnije za ovu oblast. Zar to, uz nebrojani broj gestova sa njene strane, ne stvara obavezu kod čoveka da se stara i da neguje delo i lik naše profesorke? Siguran sam da je u tom pogledu nismo izneverili.

- **Fakultet za diplomatiju i bezbednost je jedina institucija koja je objavila sabrana dela profesorke Avramov?**

Da. Fakultet kao institucija je osećao dužnost da u svakom mogućem smislu ne dozvoli da se ovakav intelektualni biser zaprlja. Vremena se menjaju, tehnologija napreduje... moramo biti odgovorni prema našoj akademskoj zajednici.

Za kraj, ovom prilikom bih najavio događaje, naučnog i svečanog karaktera, koji za cilj imaju da se naučni, intelektualni i duhovni kapital naše profesorke, Smilje, nikada ne zaborave. Naprotiv, naša je namera da se oni produbljuju i da služe kao baza, kako našim studentima, tako i celoj omladini koja ima nameru da se obrazovno i patriotski usavršava.

Inicijativa

Nakon odlaska naše drage profesorke uprava Fakulteta za diplomatiju i bezbednost pokrenula je inicijativu da amfiteatar Fakulteta dobije ime "Amfiteatar Smilja Avramov".

www.diplomatija.com

 / fakultetdiplomatijabezbednost

 / fakultetdiplomatijabezbednost

**ФАКУПТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ
И БЕЗБЕДНОСТ**

ПЕМОКС